

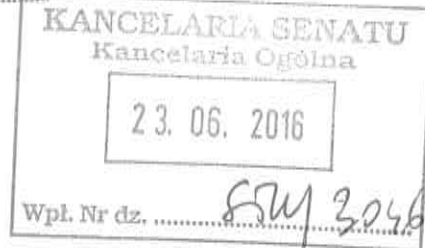
wpłynęło dn. 23.06.2016r.

nr 3046 podpis.....

Warszawa, dnia 22.06.2016 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DZW-I.070.34.2016

SEKRETARIAT
Biura Prac SenackichWpłynęło dn. 24.06.2016 r.
nr 3334 podpis.....**Pan**
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP*Stanisław Karczewski*

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Jerzego Wcisło złożone podczas 16. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 kwietnia 2016 r., w sprawie nowej ustawy – Prawo wodne w aspekcie usytuowania zarządów melioracji i urzędzeń wodnych BPS/043-16-326/16, przekazaną przez Panią Marię Koc, Wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, pismem z dnia 10 maja 2016 r., udzielam następujących informacji.

1. Czy aktualnie planowana integracja obejmuje ponowne, powrotne, całościowe ich przekazanie nowo tworzonej jednostce, jaką jest Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”?

Obowiązująca ustawa – Prawo wodne w zakresie struktury prawno-organizacyjnej organów w zakresie gospodarki wodnej przewiduje funkcjonowanie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jako centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach gospodarowania wodami, a w szczególności w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód, oraz dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej jako organów administracji rządowej niespolonej właściwych w sprawach gospodarowania wodami w regionie wodnym. System ten na przestrzeni 12 lat obowiązywania ustawy – Prawo wodne ujawnił liczne dysfunkcje mające zasadniczy wpływ na trudną sytuację w sektorze gospodarki wodnej.

Szczególną troskę budzą liczne problemy ujawniające się w zakresie procesu inwestycyjnego w gospodarce wodnej. Charakter inwestycji w gospodarce wodnej, mających w dużej mierze wpływ na życie i zdrowie oraz mienie ludności, uzasadnia stworzenie takich uwarunkowań prawno-organizacyjnych w obszarze gospodarki wodnej, żeby proces inwestycyjny, zarówno na etapie planowania, jak i na etapie realizacji, był prowadzony terminowo, rzetelnie oraz efektywnie. Aktualna struktura prawno-organizacyjna gospodarki wodnej nie daje gwarancji spełnienia tego postulatu. Konieczne jest także zapewnienie realnej i efektywnej władzy wodnej i wpływu ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej oraz podległych mu organów na wszystkie decyzje dotyczące gospodarki wodnej, w tym w szczególności planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony wód oraz system zgód wodnoprawnych. Organy te powinny mieć także decydujące zdanie w zakresie kierunków prowadzenia inwestycji w gospodarce wodnej, mających wpływ na osiągnięcie celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w jednolitych częściach wód, w tym działań zgodnych z zasadą zrównoważonego gospodarowania wodami z wykorzystaniem zasady zwrotu kosztów za usługi wodne, które przełożą się na zbudowanie pełnego systemu finansowania gospodarki wodnej, a w perspektywie wieloletniej ma doprowadzić do możliwości samofinansowania zarządzania zasobami wodnymi w Polsce.

Zasadne jest więc dokonanie głębokich zmian w sferze prawno-organizacyjnej i finansowej sektora gospodarki wodnej.

Opracowany w Ministerstwie Środowiska projekt ustawy – Prawo wodne (UC1) przewiduje utworzenie na podstawie art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych państwowej osoby prawnej -

Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wraz ze strukturą organizacji wewnętrznej. Jednocześnie proponuje się zniesienie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz 7 dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej jako organów administracji rządowej niezespolonej właściwych w sprawach gospodarowania wodami w regionach wodnych.

Katalog zadań ustawowych Wód Polskich – państwowej osoby prawnej będzie obejmował w szczególności:

- 1) wykonywanie praw właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami;
- 2) planowanie i prowadzenie inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, w tym pełnienie funkcji inwestora albo inwestora zastępczego, w zakresie określonym w ustawie;
- 3) planowanie i realizacja zadań związanych z utrzymywaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywał.

W związku z powyższym, projekt ustawy – Prawo wodne (UC1) przewiduje pozbawienie marszałków województw kompetencji w zakresie wykonywania praw właścicielskich Skarbu Państwa do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami. Ponadto, projekt ustawy przewiduje w szczególności przejęcie przez Wody Polskie kompetencji marszałków województw w stosunku do nieruchomości gruntowych położonych w międzywał, nieruchomości pod wałami przeciwpowodziowymi oraz wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami wodnymi związanymi z nimi funkcjonalnie.

2. Czy wszyscy pracownicy zarządów melioracji i urzędzeń wodnych, postawieni przed koniecznością kolejnej zmiany zakładu pracy, znajdą swoje miejsca pracy w nowo tworzonej jednostce?

3. Jeśli tak, to czy warunki przejścia do nowego zakładu pracy są takie same jak w przypadku pozostałych beneficjentów tej zmiany, którymi są pracownicy RZGW i KZGW? (W świetle zapisów art. 520-523 pracownicy ZMiUW są dyskryminowani i traktowani nierówno, co można uznać za naruszenie art. 32 Konstytucji RP).

Z uwagi na charakter przeprowadzanej reformy gospodarki wodnej nie zakłada się likwidacji jednostek podległych marszałkowi województwa. Jednocześnie w przypadku powstania nowych instytucji gospodarujących na wodach i gruntach pokrytych wodami zakłada się pozyskiwanie pracowników z różnych jednostek, zarówno sektora publicznego jak i prywatnego. Wobec powyższego przedłożona regulacja zakłada, że osoby zatrudnione w wojewódzkich jednostkach organizacyjnych realizujących zadania marszałków województw staną się pracownikami nowych instytucji gospodarujących na wodach, na podstawie wykazu pracowników, przygotowywanych przez marszałków województw.

4. Dział IV rozdział 1 projektu nowej ustawy – Prawo wodne nie określa precyzyjnie w jaki sposób będzie wskazywany korzystający z infrastruktury przeciwpowodziowej. Dodatkowo regulacja ta wprowadza opłatę, która faktycznie może zostać określona jako ukryty podatek. Brak też wskazania kto będzie decydować o wielkości partycypacji konkretnych stron postępowania oraz na podstawie czego będzie wyznaczana wielkość opłaty (w szczególności w zakresie ochrony przed suszą lub powodzią). Czy tak nieprecyzyjne przepisy ustawy w pełni zabezpieczą nasz kraj przed ryzykiem i niebezpieczeństwem w chwili powodzi?

Dział IV projektu ustawy – Prawo wodne w większej części swojej regulacji stanowi transpozycję dyrektywy 2007/60/WE w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. W szczególności reguluje kwestie opracowywania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Dodatkowo określa procedurę uzgodnieniową z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie dotyczącym

zabudowy i zagospodarowania przestrzennego nieruchomości w całości lub w części położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Projektowane przepisy ustawy – Prawo wodne w Dziale IV w rozdziale 1 wskazują, kto jest odpowiedzialny za ochronę przed powodzią. Wskazanie to ma charakter ogólny – obejmuje organy administracji rządowej i organy administracji samorządowej. Nie wynika z niego, które z tych organów wykonywać mają konkretnie określone zadania. Kompetencja do wykonywania poszczególnych zadań jest bowiem określona w przepisach szczególnych, opisujących konkretne działania i stanowiące podstawę prawną do ich wykonania.

Dział IV projektu ustawy – Prawo wodne nie wprowadza opłat za korzystanie z infrastruktury przeciwpowodziowej.

5. Czy w związku z tym projekt ustawy przewiduje zorganizowanie struktur w sposób, który zapewni mieszkańcom depresyjnych terenów Żuław maksymalne bezpieczeństwo powodziowe? (Warto podkreślić, że na tym terenie występuje szereg anomalii, przykładem może być tzw. cofka Zalewu Wiślanego, powodująca częste podtopienia).

Zagrożenie powodziowe Żuław jest bardzo zróżnicowane pod względem przyczyn i potencjalnych skutków, dlatego tak ważne jest zapewnienie kompleksowej i dostosowanej do warunków lokalnych osłony przeciwpowodziowej. Bez tego zabezpieczenia dalszy rozwój społeczny i gospodarczy tego regionu będzie nadal spowolniony, a potencjał przyrodniczy, krajobrazowy i turystyczny nie w pełni chroniony i wykorzystany.

W przypadku wystąpienia specyficznych warunków pogodowych, zagrożenia powodziowe mogą się kumulować. Istotną cechą charakteryzującą powodzie występujące na terenach depresyjnych jest stagnacja wód wezbraniowych, które po przejściu fali powodziowej i po przerwaniu wałów przeciwpowodziowych nie wracają do koryta rzeki. Część wody może odpłynąć grawitacyjnie do Zatoki Gdańskiej lub Zalewu Wiślanego, pozostała część wody z polderów depresyjnych musi zostać odprowadzona za pomocą stacji pomp.

Projekt ustawy – Prawo wodne zakłada takie zorganizowanie struktur odpowiedzialnych za gospodarkę wodną w Polsce, by możliwe stało się pozyskiwanie i gromadzenie środków finansowych generowanych przez gospodarkę wodną, jak również ich wydatkowanie na inwestycje w gospodarce wodnej oraz utrzymanie wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną. Bardziej efektywna finansowo struktura administracji wodnej spowoduje, że na terenach Żuław środki na zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego będą wyższe. Obowiązujące uregulowania prawne w zakresie finansowania gospodarki wodnej nie zapewniają satysfakcjonującego poziomu przeznaczania środków publicznych na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuowane i nowe inwestycje w gospodarce wodnej. Sytuacja sektora finansów publicznych nie pozwala zakładać zwiększonego udziału środków budżetowych w finansowaniu gospodarki wodnej. Dlatego też niezbędne są zasadnicze zmiany systemu finansowania gospodarki wodnej, zmierzające do zapewnienia adekwatnego do potrzeb zaangażowania środków publicznych innych niż środki pochodzące z budżetu państwa w wydatki na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuowane i nowe inwestycje w tym zakresie.

Z poważaniem

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Mariusz Gajda

